

Диваки і зануди (скорочено)

Ульф Старк

*Ульф Старк
Диваки і зануди*

*Стислий переказ по розділах, автор переказу: Світлана Перець.
Авторські права на переказ належать Укрлібу.*

Розповідь ведеться від дванадцятирічної дівчини на ім'я Симона.

Брехні немає, є лише кульгава правда.

Спіноза

Перший розділ

У день дванадцятиліття Симони усе й почалося. Дівчина прокинулася рано. У квартирі був безлад, бо вони з мамою переїжджали. У великій кімнаті мама ще спала. Біля її ніг лежав білий собака Кільрой. Він кинувся до дівчини і заходився фиркати, чмихати й тицятися вологим писком. Дівчина пішла на кухню, де змастила збитими вершками торт, що спекла собі напередодні ввечері, адже мама не мала часу, бо працювала над одним з малюнків для щотижневика. Симона уткнула в торт дванадцять бенгальських вогнів, бо не знайшла жодної свічечки. Симоні не хотілося ніякого дня народження, не хотілося їхати з квартири, не хотілося покидати друзів і школи. Дочка з мамою мали тепер жити в південній частині міста, куди треба добиратися дві години на метро. Але найгірше для Симони було те, що доведеться жити з Інґве – маминим бойфрендом.

Коли дзиг'арі на стіні вибили восьму, Симона поставила на тацю торт, пляшку фанти, чашку на каву, запилюжену пластикову квітку і миску собачого корму. Дзиг'арі дісталися Ользі (мамі) від її батька, який тепер жив у притулку для старих. Годинників у квартирі було багато. Симона знала, що мама забуде про її день народження. Дівчина запалила бенгальські свічі й рушила до великої кімнати. Кільрой вертівся під ногами і радісно повискував, поки вона співала: "З днем народження мене!". Мама вилізла з ліжка, схопила дочку в обійми й міцно пригорнула до свого огрядного тіла, що пахло парфумами і тютюном. У Ольги не було подарунка, тому вона почала шукати по квартирі хоч щось. Нарешті, вона дала доньці скляну кулю, яка колись належала прабабусі Симони. Мама сказала, що цією кулею можна ворожити. Мама і Симона з'їли торт, поділившись з Кільроєм. Дівчина пішла гуляти з собакою, а мама заходилася готувати свято, щоб попрощатися з сусідами.

На четверту годину почали сходитися сусіди, щоб попрощатися. Усі вони принесли з собою різні закуски. Але Симоні вся ця метушня здавалася безглуздою, бо раніше

вони з цими людьми не спілкувалися. Потім з'явилися вантажники, яких мама змусила їсти. Залунала музика, почалися танці. Подзвонив Інґве, дівчина взяла слухавку і сказала, що мами немає. Згодом Симона заснула, а потім мама розбудила її, і вони поїхали нічним Стокгольмом до нового помешкання. Мама говорила, що вони щось забули взяти.

Другий розділ

Коли Симона прокинулася у новій квартирі, то помітила, що щось не так: її не будив Кільрой. Раптом дівчина збагнула: вони забули Кільроя! Для мами щось забувати була найприродніша у світі річ. Симона хвилювалася за собаку. Дівчина пройшла велику кімнату, заглянула на кухню і пробралася скрипучими східцями нагору. Там було дві кімнати. В одній мала жити Симона, у другій мала бути спальня мами та Інґве. Маминого хлопця Симона вважала занудою, бо він носив краватку і капелюхи, щоб ніхто не помітив його записин.

Симона почала будити маму, кинувши їй на голову пів пакета борошна. Дівчина плакала через зникнення собаки та шпурляла в маму тим, що потрапляло під руки. Коли мама дізналася, що зник Кільрой, то пообіцяла, що вони обов'язково його знайдуть. Тієї миті з'явився Інґве. Мама з дочкою сіли в автомобіль Інґве, щоб з'їздити подивитися, чи Кільрой і досі у Веллінґбю.

Була неділя, припікало сонце, ось-ось мали розпуститися дерева, посвистували зяблики, синиці і дрозди. Дорога була забита автомобілями, що їхали, кому куди треба. Мамі не подобалися затори, бо вона любила швидку їзду, на відміну від Інґве.

У колишньому помешканні Кільроя не було. Там витав тяжкий дух, що лишився від учорашнього святкування та гармидеру. На підлозі валялися рештки їжі. Мама зняла зі стелі кришталеву люстру й завдала її собі на плечі, ніби то був наплічник.

Вони зробили чималий ґак і об'їхали місто вздовж і впоперек. Коли вони шукали, мама причепилася до білого шпіца, що трішечки нагадував Кільроя. Власник собаки просив дати йому спокій. Мама була сама не своя, але вона справді думала, ніби то був Кільрой. Симона вважала, що мама ніколи не розбиралася в собаках і в людях іноді також. У червоній вечірній сукні мама мала вигляд, ніби розгнівана богиня. Золотисті очі блищали, а чорні фарбовані коси скидалися на якийсь вимпел. Коли власник собаки вже замахнувся на неї, його схопили якісь чоловіки, а мама покликала чужого собаку. І він слухняно за нею пішов. Нарешті, Симона втрутилася і сказала, що це не їхній Кільрой. Дорогою додому мама і Симона весь час сміялися з цієї ситуації. Мамі було соромно за те, що забула про собаку при переїзді, тому вона весь вечір намагалася бути звичайною мамою: пилюсила, протирала пил, мила вікна.

Симона задивилася на скляну кулю, яку отримала на свій день народження. Зненацька куля ніби засвітилася зсередини. Червона цятка в ній дедалі більшала і невдовзі запалахкотіла, наче ліхтар у снігу. У тому світлі дівчина побачила двері зі склом та ручкою. Вони були такі, як вхідні двері старого помешкання. Двері відчинилися, показалася стежка в сад. Біля вишні промайнула якась тінь. Симона розповіла про побачене мамі та Інґве, але вони сказали, що це просто витвір уяви.

Мама сказала, що може, це означає, що хтось прийде. Симона подумала, що прийде Кільрой.

Третій розділ

Наступного ранку о сьомій годині хтось затарабанив у двері. Симона помчала до дверей. Але їх відчинила мама, хоч звичайно вранці її не добудити. Вони обидві сподівалися побачити Кільроя, але на порозі стояв дідусь у чорних жіночих чоботях, мішкуватих білих кальсонах і нічній сорочці лікарняного крою, підперезаний в поясі шматком червоної трубки від крапельниць. На шиї в нього теліпався старовинний золотий кишеньковий годинник. На вигляд йому було вісімдесяти років. Він був лисий, з великими сивими вусами, що обвисали донизу. "Ольго!" — прогрімів він до дочки. По його змарнілих щоках прямісінько на вуса текли рясні сльози. Потім він схопив Симуна за талію і підняв угору врівень зі своїм обличчям. "Моя мала бідашечко", — сказав дідусь до Симони.

Дідусь Іван пояснив, що прийшов сюди жити, і попросив допомогти зняти з ніг жіночі чоботи на високих підборах. Як він міг у них сюди дістатися, лишилося загадкою. Дідусь утік з лікарні, і чоботи належали старшій медсестрі, це було єдине взуття, яке йому підійшло.

У будинку дідусь відразу позаводив усі годинники. Дідусь ходив від кімнати до кімнати. Коли він відчинив двері в туалет, то побачив Інгве, що сидів із побагровілим спітнілим обличчям на унітазі (у нього вічно були закрепи). "А це що за опудало?" — ревно дідусь. Інгве перелякано схопився з унітаза й заходився натягувати кальсони та штани, які сповзали йому на коліна. Потім простягнув руку, щоб відрекомендуватися. "Мене звати Інгве Лаурин", — чемно сказав він.

Дідусь сказав дочці, що прийшов сюди помирати, бо у лікарні він не може спокійно померти: весь час беруть аналізи крові, міряють температуру, міняють постіль, напихають пігулками і ще чортзна-чим. Мама була рада, що її батько прийшов. Дідусь був дуже втомлений, тому пішов лягти до Симониної кімнати.

Того дня Симона не пішла до нової школи. Вона поїхала з мамою до лікарні дідуся. Там ніхто не міг збагнути, як він дістався до дочки. Адже дідусь ледве клигав між ліжком і туалетом. Казали, що його ледве носили ноги. Всі хотіли, щоб дідуся привезли назад. Інгве вважав так само. Але мама забрала дідусеві речі. Інгве невдоволено волік віолончель, на якій грав дідусь Іван. У машині Ольга сказала Інгве: "Вибирай, любчику, або ти вибираєшся геть, або змиришся з тим, що батько житиме у нас". Симона сподівалася, що Інгве вибереться геть, але цього не сталося.

Дівчина дуже боялася, що дідусь помре. Їй здавалося, що він був завжди. Саме він навчив онучку плавати й давати здачі забіякам. Він навчив її читати і лихословити, щоправда, не зумисне, а мимоволі. Оскільки Симона не знала тата, то дідусь їй був і за нього. Симона тепер просила Бога, щоб не забирав дідуся, краще, хай забирає вже Інгве.

Симона розповіла дідусеві про усе, що її хвилювало: про переїзд, про Кільроя, про Інгве, маму і про те, що їй несла думати, ніби дідуся колись не буде. Дівчина плакала,

а дідусь сказав: "У нашій великій родині є нормальні й ненормальні, диваки й зануди. Твоя мати належить до ненормальних. Я також. Та й моя мати була не така, як усі. Я знаю, що з такими нелегко жити. А нормальними та занудами світ аж кишить. З ними, мабуть, трохи легше. Та хай їм чорт, мені вони геть не цікаві!". Дідусь і Симону вважав ненормальною. Він ніжно погладив долонею потилицю Симони, де коротко підстрижене волосся кучерявилось і стирчало навсідч. "Усіх нас переповнюють сили, про які ми й гадки не маємо. Ми схожі на море, де повно риби, водоростей, течій, живих створінь та всякої дивовижної всячини. Зануди обережно зводять негарні вузькі мости над цими незнайомими водами. Бояться, що змокнуть і зіпсують черевики. А ми, диваки, бовтаємося у воді. Нас не зупиняють ніякі течії. Навіть якщо це небезпечно. І навіть якщо зануди дивляться на нас зі страхом та зневагою", — вів далі дідусь. Симона подумала, що буде непросто витримати всіх цих божевільних, диваків і зануд, що населяли будинок.

*Стислий переказ по розділах, автор переказу: Світлана Перець.
Авторські права на переказ належать Укрлібу.*

Четвертий розділ

Мама вдягнула плямисту, мов шкіра леопарда, сукню з дуже відкритими грудьми й ногами, червоні черевики, чорні панчохи в сіточку й чудернацькі сонцезахисні окуляри. У такому вигляді вона хотіла провести дочку до нової школи. Симона відверто сказала мамі, що вона схожа на жінку з джунглів у фільмі про Тарзана. Дівчина заявила, що проводити її у школу не потрібно.

Перш ніж вискочити за двері, Симона кинула погляд у величезне дзеркало, що стояло в передпокої. Звідти на неї глянуло худе, як скіпка, високе миршаве дівчисько в латаних джинсах, кросівках і в смугастій футболці, в очах якої під короткою гривкою горіла злість. Дівчина натягнула на себе рожеву куртку і вийшла. Симона запізнилася до школи, бо ледве її знайшла. На подвір'ї школи стояла якась скульптура, страшенно схожа на запечене курча. Біля школи було озеро, і водилося багато качок, яких учні підгодовували, хоч це було заборонено.

Коли дівчина відчинила двері, цілий клас витріщився. Учителька була не стара, повненька і приємна з вигляду. У своїй красивій кремовій сукні вона здавалася не жінкою, а вершковим тістечком. А її усміхнені губи червоніли, як полуниці. Симона сподівалася сісти в самому кутку, але довелося сідати майже спереду. Та ще й біля цибатого хлопця із руським скуйовдженим чубом, блакитними очима і веснянками по всьому обличчі, хоч весна давно минула. То був Ісак.

Вчительку звали Гудрун Ерлінг. Вона сказала: "До нас прийшов новий хлопчик. Ласкаво просимо до класу, Симоне Кроль. Сподіваюся, тобі з нами буде добре — і зі мною, і з друзями". Раптом Симона збагнула, що йшлося про неї. Ім'я не раз завдавало їй прикрощів, хоч мама казала, що це дуже красиве французьке ім'я. Симона завжди хотіла мати нормальне шведське ім'я. А тепер замість Симони вийшов Симон. Дівчина могла б сказати, як є: "Вибачте, але це якась помилка. Я все-таки дівчинка. Мене звати

Симона, а не Симон". Але вона знала, що тоді буде. Всі полягають від реготу на парти. А потім придумують якесь прізвисько. Дівчина згадала себе в дзеркалі: на волоссі не було ніяких приколов, бантів чи чогось такого, не випинались, як у інших дівчат, груди! Те, що було на ній, міг носити який-завгодно хлопець. Окрім, звісно, трусів, та їх, на щастя, не було видно.

Вчительку Симона подумки назвала Панна Вершкове Тістечко. А з сусідом по парті Симона перекинулася кількома словами: "Підлабузник!" — засичав Ісак. "Стерво!" — пошепки відрубала дівчина. "Чупераadlo!" — мовив він. "Вилупок!" — мовила Симона. "Дурбело!" — блискавично зреагував він.

Вчителька попросила Ісака показати Симонові школу. На знак згоди Ісак кивнув головою, а сам непомітно шаснув рукою під парту і крадькома боляче вщипнув дівчину за стегно.

Симона раділа, що спритно й вміло спекалася самої себе і стала капосним гарикалом на ім'я Симон. Після дзвінка Симона взяла з гачка в коридорі чужу куртку, що смерділа потом, бензином і тютюном. Вона вирішила позбутися своєї рожевої куртки, в якій прийшла до школи.

На перерві Симона наступила Ісаку на п'яти так, що він спіткнувся. Навколо Симони і Ісака скупчився гурт витріщак. Серед них була дівчина в окулярах із товстими скельцями, а біля неї — довгонога дівчина в міні-спідниці, в якій був маленький рот, великі груди, кирпатий ніс і круглі очі. Там зібралося півкласу. Симона і далі наступала Ісакові на п'яти, розуміючи, що йому скоро урветься терпець. Раптом він розвернувся і зацідив Симоні кулаком у зуби. Але дівчина вмить зреагувала, і Ісак перелетів через її спину і заповор носом в асфальт. Це був прийом, якого Симонові навчив дідусь. Ісак і Симона почали битися. Він повалив дівчину додолу. Його лікоть пройшовся по її губі, і вона тріснула. А коли вона розплющила очі, то побачила перед собою грудасту дівчину, що усміхалася і дивилась зовсім не так, як усі. То була Катті. Біля неї стояв Голуб, учитель фізкультури. Симона сказала, що вони з Ісаком просто посковзнулися на качиному посліді. Вчитель сказав піти вмитися, Ісак і Симона рушили до хлоп'ячого туалету.

Згодом на уроках вони помирилися і грали в "хрестики-нолики", поки Плиска розповідала про хатніх тварин і питала, у кого вони є вдома. Симона згадала про Кільроя. Здавалось, майже всі в класі тримали вдома якусь живу істоту. Фріда мала папугу, Катті — поні, Пепсі — вівчарку. Стефан сказав, що мав кажана, але він пошкодив одне крило, тому тато його добив. У Данне на дачі жили кролики, а в Анни — дівчини в окулярах, була комаха, яка зветься паличник. В Ісака, як він сказав, були птахи. Вчителька попросила принести їх на урок.

Після уроків Ісак хотів іти разом з Симоною. Вона раптом побачила якогось кремезного хлопця в самій футболці, якому належала та куртка, що взяла дівчина. Вона запропонувала Ісаку куртку, яку вкрала. Той взяв. Великий хлопець почав підходити до них. Симона вирішила тікати. Вона попрощалася і пішла. Ісак крикнув їй услід, чи можуть вони бути друзями. Симона крикнула, що ні.

Вдома дівчина не розповіла мамі, що її у школі прийняли за хлопця. Дідусь грав на віолончелі, а Інґве сидів у дивному одязі та позував мамі. Вона робила ілюстрації для всіляких жіночих журналів, що публікували силу-силенну різноманітних солодкавих оповідок.

П'ятий розділ

Потяг метро повним ходом мчав Симону геть від мами та Інґве. У вікнах мерехтіло пообіднє сонце, а дівчина обмірковувала своє становище: як довго вона зможе вдавати з себе хлопця, що буде, коли її зненацька викриють. Тоді вчителька Вершкове Тістечко подумає, що Симона звихнулася розумом. Симона вирішила і надалі вдавати хлопця. Вона вважала, що у всьому винен Інґве: якби він не задумав зійтися з мамою, то вони ніколи не переїхали, не загубили б Кільроя, Симона ходила б до старої школи.

Дівчина їхала купити собі якийсь одяг на гроші, що дав їй Інґве. У одній крамниці вона купила досить потерту куртку і двоє чорних джинсів. В іншому магазині дівчина купила футболку з чортиком, чорний пояс, схожий на собачий нашийник. Для повного комплекту вона прихопила браслет і наліпки "KISS" та "SCORPIONS". Тепер Симона зовсім не була схожа на дівчину. Вона навіть купила двоє хлопчачих трусів із етикеткою "Olympia".

Біля Орфеевого водограю вона побачила свого Кільроя. Він був худлий, похнюплений, охлялий. Симона кинулася бігти до собаки. "Кільрою! Кільрою! Хай тобі чорт, Кільрою!" — репетувала дівчина, і всі на неї зглядалися. Коли вона вже майже наздоганяла Кільроя, з провулка між висотками вискочив на роликівих ковзанах якийсь сивий чоловік. У руках він тримав великий плакат "ЗУПИНИМО ВСІ БОЛІСНІ ЕКСПЕРИМЕНТИ НА ТВАРИНАХ". Дівчина не могла його оминати. Вона почала падати і схопилася за сумку якоїсь жінки. Жінка почала кричати: "Рятуйте! Моя сумка! Допоможіть! Грабують!". Симона впала, тримаючи сумку. Люди дивилися на неї, приймаючи за хлопця. Багато з перехожих думали, що Симона - крадій, та ще й на підпитку. Між людьми був Аксельсон - найближчий сусід Симони і її мами. Він впізнав Симону і сказав, що це ще ті сусідоньки.

Дівчина намагалася усе пояснити. Вона говорила, ніби була хлопцем. А потім вирішила втекти, та хтось її зловив. Кільрой зник з очей, з'явилася поліція. Полісменка не спішила карати Симону. Вона усіх детально опитала: жінку з сумкою, дідка на роликах. Дівчина розповіла все, як було. Більшість юрби вже засудили Симону, особливо старався Аксельсон. Раптом полісменка взяла дівчину за плече і впевнено повела через юрбу. Симона вже думала, що її чекає відділок, дзвінок до мами. Але полісменка виявилася доброю і навіть допомогла шукати собаку.

Додому Симона повернулася, коли вже смерклося. Інґве пішов на якусь зустріч. Мама зі своїм саксофоном була в дідусевій кімнаті. Вони разом грали. Симона лягла у ліжку, але заснути не могла. Вона вийняла скляну кулю. Дівчина побачила у ній табун диких птахів, що кудись летіли, чорні грозові хмари, загіпсовану ногу, дідусів будинок на Мейї, лебедя, бурхливу воду... Потім куля зовсім погасла.

Шостий розділ

Симона підстригла на кілька сантиметрів своє кучеряве волосся, щоб бути більше схожою на хлопця. У своєму новому вбранні вона готова була починати свій новий день у ролі хлопця. Вона навіть напхала вати спереду у свої хлопчачі труси "Olympia". Ця деталь, як вважала дівчина, була дуже важлива. Інґве не сподобався вигляд дівчини, але вона сказала, що в класі усі дівчата так вдягаються.

У школі була контрольна з англійської. Плиска сиділа за вчительським столом і дивилася, чи ніхто не списує. Парти були розсунені. Симона зиркнула на Ісака. Хлопець був побитий, напевне, за ту куртку. Симона бачила зранку, як батько привіз його до школи на дуже крутій машині.

Симона швидко впоралася з контрольною і розглядала клас. На стіні у класі були різні малюнки. Серед них Симона помітила гарний малюнок, на якому був білий лебідь. Він нагадував ангела. Цей малюнок намалював Ісак. Тієї миті, як дівчина виявила ім'я автора малюнка, Ісак кинув їй записку. Вчителька помітила це і вже не була схожа на панну Вершкове Тістечко. Вона розгорнула записку і прочитала: "Ні, Симоне, ти — смердючий пацюк, я нікому не даю списувати! Знайди когось іншого". І підпис: "Ісак". Симона подумала, що Ісак покидьок. Вчителька скочила до Симони і подерла її твір, бо вважала, що він списаний. Дівчина глянула на Ісака й зустріла його погляд. Він усміхався – зухвало, весело і щиро. От він й помстився.

Після школи Ісак і Симона сиділи біля озера в Криївці – закинутій старій шопі. Колись там зберігали весла та інше човнярське причандалля, а також брали напрокат човни для коротких недільних прогулянок. Відтоді там лишилося кілька побитих весел. Ісак, Данне, Кваша, Стефан та Пепсі настигали туди всякого мотлоху, знайденого на сміттєзвалищі, тож там була розкладачка, журнальний столик, радіоприймач на батарейці, кілька дерев'яних стільців, гасова лампа, залізна груба та примус. Туди дівчат не пускали. Всіх, крім Катті, бо вона дозволяла хлопцям мацати себе за груди і розповідала вельми пікантні історії про те, що дорослі роблять ночами.

Кваша приніс із собою чимало цигарок-самокруток. Симона курила з хлопцями, вдаючи, що це класно. Тепер вона належала до хлоп'ячої гоп-компанії. Ісак тепер здавався Симоні не таким йолопом, як раніше. Він спитав Симону, що робити, адже він пообіцяв вчительці принести птахів, а їх у нього немає, бо він збрехав. Не подумавши, Симона бовкнула, що сама все влаштує.

На уроці фізкультури вона зайшла у дівчачу роздягальню. Біля неї металися напівголі дівчата. Вони махали трусиками, штаньми та майками, намагаючись ними прикритися. Лише Катті трималася спокійно. Вона весело всміхалася і погойдувала тілом так, що в неї підстрибували груди. Симона забула про свою хлопчачу роль, про те, що всі вважали її хлопцем. Фріда вдягла Симоні на голову труси. Потім хтось вчепився їй в руку. Симона нічого не бачила і вдарила когось. Ним виявився учитель фізкультури. "Я з тобою ще розберуся. Будь певен, Симоне!" — зловісним голосом пообіцяв він. Решту уроку Симоні довелося сидіти в хлоп'ячій роздягальні. Коли хлопці прибігли і поскидали з себе мокрі спортивні костюми й голяка побігли в душ, дівчина з цікавістю роздивлялася. Тишком-нишком вона засунула руку собі в труси і помацала

вату. Вона була на місці.

*Стислий переказ по розділах, автор переказу: Світлана Перець.
Авторські права на переказ належать Укрлібу.*

Сьомий розділ

Катті подобається Симон, і вона намагається привернути його увагу. Симона саме планувала, як зловити птахів для Ісака. Дівчина дійшла до Зозулиної вулиці, коли її перехопила Катті. Симона відчувала своїм ліктем її груди і шукала способу, як від неї відкараскатися. Але нічого не спало на гадку. Симону дедалі більше охоплювала тривога. Та Катті ні про що не здогадувалася. Вони стояли щочка до щочки. Катті обняла Симону за ший. Ситуація була ідіотська. Симона крокувала хлоп'ячими кроками, Катті йшла поряд і сказала: "Ти мені подобаєшся". "Гмм", — промимрила Симона.

Вони вже підійшли до будинку Симони, але Катті примусила її ще й послухати пісню з навушників. У ній співалося про божевільне кохання, Симона зрозуміла натяк. Катті обняла її за ший. Симона відчула її губи на своїх губах. І язик Катті проник у відкритий рот Симони. Вона підняла праву руку, щоб захиститися, але рука мимоволі опустилася на груди Катті. Раптом Симона побачила, що їде Інґве. Чоловік побачив цю дивну картину і від подиву урізався машиною в Аксельсонів живопліт. Аксельсона заляк, бо саме косив траву у саду. Авто Інґве повалило вулики сусіда, звідти вилетіли хмари очманілих бджіл. Симона скористалася нагодою і втекла до будинку.

Мама була не в гуморі. Вона стояла навкарачки на перському килимі і тримала пензлик. Дідусь погойдувався у кріслі. Вони сварилися і могли сперечатися і кричати годинами. Їм це подобалося. Виявилось, що мамі замовили намалювати для журналу радощі життя, а дідусь їй "заважав" працювати. Прийшов Інґве. Він усім привітно всміхнувся і притулив щось загорнене у плед. Симона налякалася, що у пледі може бути Аксельсонів кіт, якого переїхало авто. Аж тут із пледа виткнулася зморщена мордочка. То було цуценя. Інґве сказав Симоні, що приніс його для неї. Симона подивилася на порожнього Кільроевого кошика, на дні якого лежала погрижена на рамтя крамнина. Дівчина знала, що не хотіла мати ніякого іншого собаку, крім Кільроя.

Симона не відчула радості від подарунку, хоч розуміла, що Інґве хотів якнайкраще. Він і знаку не подав, що через Симону розгромив сусідові вулики і пом'яв своє улюблене авто. Він купив собаку, хоч, власне, не любив собак. Він хотів якнайкраще, і Симоні було шкода. Мама взяла цуценя і посадила його собі на коліна. Симона подумала, що їй би теж хотілося згорнутися калачиком у маминих обіймах, дихати її парфумами і тютюном! А вона нехай гладить її по голові, поки донька розповідатиме про своє нестерпне життя. Симона сказала, що бачила Кільроя і вірить, що він живий.

Мама та Інґве повезли цуценя назад. Була уже ніч, а вони не поверталися. Мабуть, десь шукали собі втіху. Мама через те, що не знала, як намалювати для журналу радощі життя. Інґве - через невдалу спробу порадувати дівчину.

Симона пішла до дідуся. Вони лежали і дивилися на зірки. Симона розповіла, як стала хлопцем. Дідусь давився сміхом, і дівчина сміялася разом з ним, хоч усе, про що

вона розказувала, було сумне, заплутане й безнадійне. Симоні трохи полегшало після розмови з дідусем.

Восьмий розділ

Коли починало світати, Симона пішла до школи. За спиною в неї стриміла верша, яку вона взяла в Інґве, а в наплічнику лежав пакетик хрустких хлібців та чохол від п'ятимісного намету Інґве. біля школи вона глянула на третій поверх, де було вікно її класу. Вона ще вчора залишила вікно відкритим. З протилежного боку школи стояла пожежна драбина. Дівчина почала лізти по ній. Наплічник та вершу залишила на землі. Ліхтарика засунула в задню кишеню штанів. Вибратися на гребінь залізного даху було неважко. Дівчина почала спускатися, вона розраховувала спуститися до ринви над вікном свого класу. Симона ледве не гепнула на асфальт. Врешті-решт вона заповзла у вікно. Симона засвітила ліхтарик і розглянулася довкола. Вона вийшла в коридор і спустилася сходами. Потім відімкнула входні двері. Лишилося тільки принести сюди птахів.

Гладкі неповороткі качки дрімали у бур'янах, що росли довкола шкільного подвір'я, та в заростях очерету на озері. Ловити їх було легко. Симона простягла вершу, ніби лопату, і стала ловити нею качок, а потім запихати їх у просторий чохол від намету. Спершу Симона думала зловити двох качок. Ісакові цього вистачило б. Та нараз її охопив мисливський запал. Вона почала запихати в чохол одного птаха за другим.

Коли вона тягнула напхом напханий птахами чохол шкільними сходами, то в її вухах аж лящало від крякання і кахкання. У класі дівчина витрусила з чохла крикливих качок, кинувши їм хліба.

Зранку Симона прийшла до школи в чудовому гуморі. Катті послала їй повітряний поцілунок. Симона підійшла до Ісака і сказала, що птахів роздобула. З'явилася Плиска в білій сукні. Вона відчинила двері класу і остовпіла на порозі. По класу літало, стрибало й ходило щонайменше п'ятнадцять качок. Підлога була встелена крихтами хрустких хлібців і загиджена пташиним послідом.

Коли вигнали останню качку, у класі запала гнітюча тиша. Видно було перекинуті лави, купи зошитів та підручників, стільці, що сиротливо спиралися один на одного, і загиджену крихтами хрустких хлібців, роздавленою крейдою, пташиним послідом і клаптями паперу підлогу. Посеред цієї тиші та розрухи сиділа Плиска у білій гіпюровій сукні. Вона не говорила. Симона призналася, що це зробила вона. Ісак заступився за Симона і сказав, що сам винен. Він говорив, збрехав, що має птахів. Через те йому сьогодні треба було принести сюди птахів, яких він не мав. І він попросив Симона про допомогу. Ісак обернувся до Симони і подивився в її очі.

Вчителька вигнала усіх, а Симону залишила. Вони сиділи і мовчали. Потім вчителька сказала, що мусить усе розповісти батькам: і про дівчачу роздягальню, і про списування, і про качок.

Дев'ятий розділ

До дому Симони наближалася вчителька. Дівчина підглядала за нею, чекаючи, коли доведеться втрутитися. Вчительці зустрівся сусід Аксельсон. Він питав вчительку,

чи вона не з лікарні, і розповів, що дід божевільний, бо прийшов до дочки у жіночих чоботях і кальсонах. Крім того, Аксельсон розповів, як Інґве заїхав на його подвір'я. Та й ще розповів, що хлопчисько (Симона) хотів вкрасти сумочку у якоїсь жінки і був напідпитку, бо ледь стояв на ногах. Сусід натякнув, що в цьому винна школа.

Тільки-но Плиска ступила у хвіртку, Симона забігла у свій дім через вікно. Мама відчинила вчительці двері. Та на біду, мама подумала, що це прийшла натурщиця. Інґве сидів на ослінчику у другому кутку кімнати, тримаючи ноги у мідяно-зелених металевих ночвах. Дідусь сидів у кріслі-гойдалці й усміхався. Мама сказала, що задоволена тілом жінки. Вона посадила її і сказала взяти у рот мундштук для сигарет. На голові у Плиски опинився крилатий капелюх. Плиска сиділа вкрай розгублена. Але коли на маму щось находило, то від неї не так легко було вирватися. "Це якась помилка," — мовила пронизливим голосом вчителька. "Я щодо сина. Останнім часом з ним чимало проблем, розумієте. У школі. Він просто шибайголова, словом, весь час бешкетує". "Йой! — мовила мама. — Це дуже прикро. Сподіваюсь, нічого серйозного не накоїв".

Мама малювала і уважно усе слухала. Коли вчителька закінчила, мама сказала, що це вже занадто. Та вона подумала, що йдеться про сина натурщиці (тобто вчительки). Ольга сказала: "А щодо вашого сина, то мені здається, ви могли б ним пишатися. Здається, у ньому море енергії та фантазії!". Вчителька не встигла усього пояснити, як мама кудись пішла. Інґве провів вчительку до дверей. Плиска сказала: "Невже вона не зрозуміла, що я говорила про її сина?". Інґве сказав, що в Ольги сина немає.

Надворі почалася гроза. Симона дивилася у вікно і згадала слова мами, коли та казала, що пишалася б таким сином. Інґве підійшов до Симони і сказав, що усе знає. Дівчина почала тікати від нього. Вона побігла до сміттєзвалища. Небо то спалахувало, то гасло. Інґве наздоганяв дівчину. Раптом вона побачила крилатий дуб і вилізла на дерево. Інґве боявся висоти, тому нізащо на нього б не виліз. Так думала Симона, але чоловік почав лізти. Раптом вдарила сильна блискавка. Інґве повис на дереві догори ногами. Симона збагнула, що він ліз на дерево, аби рятувати її. Вона кинулася рятувати його, але спершу взяла слово, що він нічого не розповість мамі. Коли вже лишилося кілька гілок, щоб злізти, чоловік впав і підвередив ногу. Дорогою додому Інґве мусив спиратися на плече Симони. Вдома мама була щаслива, бо нарешті домалювала свій малюнок. Ступня в Інґве так набрякла й почервоніла, що стала схожа на буряк. Мама сказала, що треба в лікарню.

Стислий переказ по розділах, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу.

Десятий розділ

Дощ йшов цілу ніч, і весь наступний день. Симона лежала в ліжку, мама пекла хліб, Інґве уже мав загіпсовану ступню. Він заповнював папери для страхової агенції, веселенько насвистував і слухав прогноз погоди, де обіцяли затяжні дощі, вітер і похолодання.

Єдине, що порушило спокій, так це дзвінок Катті. Солодким голоском вона запросила Симона на вечірку в понеділок і спитала, чи не хоче він піти з в кіно. Симона відмовилася, а Катті заявила, що запросить у кіно Ісака. Симона уявила собі Катті, яка запускає свого гостренького язика в його русявого чуба.

Наступного дня дідусь вирішив їхати на острів, де був його будинок. Симона допомогла йому помитися і вдягнутися. Вони приготували сніданок і поклали в старого кошика. Коли мама та Інгве спустилися вниз, усе було наготові. Мама побачила дідуся у костюмі і заплакала.

На таксі Симона, мама і дідусь поїхали у бухту. Там вони сіли на пором. Дідусь сидів у візку на колесах, якого позичили в лікарні. У дідусевих очах відбивалася блакитна вода, що струмками текла по щоках. Він не зважав на сльози. Руками дідусь обіймав віолончель. Він наполіг на тому, щоб узяти її з собою. Дідусь Іван згадував свою дружину Катарину. Вперше він був тут без неї. Бабуся завжди була з ним поруч. З відходом Катарини припинилися й поїздки на улюблений острів Мейя. Дідусь голосно плакав, люди звертали на нього увагу. Симона знала, що робити. Вона дмухнула дідусеві в облич так, як це колись робила бабуся. Він спершу начебто здивувався. А потім його обличчя засяяло.

Будинок на острові був такий, як і завжди, відколи дівчина його пам'ятала: білий і химерний, з вежоподібними прибудовами, балюстрадою та балконом, на якому звичайно стояла бабуся й махала їм рукою. Над затокою вони побачили лебедя, що пролітав. Симона впізнала його, бо колись уже бачила.

Дідусь сам пішов нагору до будинку. Він підіймався з великим трудом і зціпивши зуби. Піт котився по його обличчю градом, і він був геть засапаний. Йому знадобилося більше години, щоб зійти до будинку. Тремтячими ногами він ступив до дверей і зняв з голови капелюха.

У будинку все було так, як і того дня п'ять років тому, коли бабуся померла і дідусь замкнув двері. Він супроводжував бабусю на вертольоті, який її забирав. І потім більше вже сюди не повернувся. Він немовби замкнув у будинку горе.

Дідусь мовчки походжав кімнатами і гладив долонями речі, поправляв накидки і серветки, підняв з підлоги якусь шпильку та й завмер із нею в руках, потім закрив розгорнуту книжку на письмовому столі, розставив, як годиться, стільці. На канапі лежала вишита подушка. Вона була зім'ята посередині. Так, наче донедавна на ній лежала чиясь голова. Дідусь схилився і сховав у ній своє обличчя.

Надворі дідусь заграв на віолончелі. Він грав другу сонату Баха для віолончелі та фортепіано. Але тепер уже без фортепіано. На ньому грала бабуся.

Мама сиділа в елегантному бабусиному капелюшку. Раптом Симона побачила біля дідуся бабусю. Вона ледь торкнулася своєю круглою щокою до його лисини. А дідусь не зводив погляду зі своєї віолончелі й задоволено всміхався. Симона думала, невже ще буває таке кохання? Дівчина думала про маму, про всіх її чоловіків. А тоді Симона уявила Катті та Ісака.

Вони лишилися ночувати у будинку. Дідусь снував по будинку, витягав шухляди і

відчиняв шафи, поки старовинний годинник не вицокав ранок. А вранці дідусь подарував Симоні квітчасту шовкову сукню, яку бабуся Катарина вдягала на перше побачення з дідусем.

Додому дідусь їхав на візку і взяв з собою величезний самовар.

Одинадцятий розділ

Симона вирішила йти на вечірку, на яку її запросила Катті. Симона вкрала у Інґве сорочку і черевики, хоч вони були завеликі.

Коли вона прийшла, вечірка була в розпалі. Було багато ровесників Симони. Вона почала розглядати усіх. Кваша, Данне і Стефан пили ситро, трошили чіпси, крекери, сирні палички, арахіс і солону соломку. Мурашка й Пера розвалилися на золотаво-жовтій канапі. Фріда й Нетта огиналися посеред кімнати, де мали бути танці. А Пепсі був зайнятий тим, що то розкручував, то скручував торшер.

Аж тут Симона побачила, як Катті обіймає Ісака. Він не зводив погляду з її напудреного обличчя, підмальованих очей і яскраво нафарбованих губ. Симона пішла до них і теж застромила свою голову в кучері Катті. Ісак вислизнув із Каттіних обіймів і попрямував хлопців. У Катті був прокушений язик від того поцілунку з Симоною, і вона шепелявила. Катті поволокла Симону за собою, сказавши, що треба закінчити те, що вони не закінчили минулого разу. Та раптом Симона через завеликі черевики гримнулася разом з Катті на килим. Вона лежала на Катті, а зверху була скатертина.

Потім почалися танці, Симона намагалась танцювати вайлуvато, по-дурному. Катті сказала Симону, що він їй подобається. Але Симон сказав, що Катті його не запалює. Дівчина образилася, дала Симону ляща і пішла.

Далі вечірка перетворилася на суцільний фільм жахів. Підсилювачі гриміли дедалі гучніше, Катті танцювала з Ісаком, Симон танцював з Анною. Симона весь час наступала їй на ноги. Щоправда, не навмисно. Анна мовби сама їх підставляла. Раптом вона крикнула: "Перестань". Усі подумали, що Симон зробив щось непристойне.

Трохи згодом хтось відчинив двері в сад. Біля басейну сиділи Ісак та Катті. Вони бовтали ногами у крижаній воді. Ісак сказав, що купатися надто холодно, а Симона сказала, що він просто боїться. "Ти тільки вихваляєшся, що плаваєш найкраще! А сам навіть води боїшся!", — сказала Симона. Ісак брав участь у змаганнях із плавби. Його тато був тренер. Це всі знали. Хлопець викликав Симона позмагатися у плаванні. Але Симон погодився лише у озері – до мосту й назад. "Якщо виграю я, ти пошлеш Катті під три чорти", — додав Симон. Катті ошелешено вирячила очі на Симона.

Стислий переказ по розділах, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу.

Дванадцятий розділ

Вода в озері була дуже холодна. Ісак уже був далеко попереду. Він стрибнув із містка, зробивши в повітрі красиву дугу. А Симоні від пірнання завжди закладало вуха. До мосту було метрів сімсот-вісімсот. Але через вітер і темряву відстань здавалася безмежною. Ісак протинав гребені хвиль, наче на тренуванні у звичайнісінькому

басейні. Та зненацька він випірнув поруч і сказав, що, може треба припинити змагання. Симона відмовилася і попливла далі.

Голоси з берега вже давно не долинали. Ісак також був далеко. Раптом дівчина відчула, що холод пробирає її до кісток. Руки й ноги заніміли. Дівчина розвернулася. Вона думала про те, що не хоче помирати в цій бридкій, чорній, мертвій воді. До неї долинув крик. Це був Ісак. Симона поплила до нього. Він сказав, що вже не має сил пливати. Симона обхопила його за шию й попливла туди, де мав би бути берег. Усюди панувала тиша, темрява й холоднеча. Вона не могла обернутися, щоб пошукати очима світло. Раптом вони почули голоси і побачили весловий човен, що наближався крізь хвилі. У човні сиділи Данне, Кваша, Стефан та Пепсі — вся хлоп'яча гоп-компанія з Криївки. Симона крикнула, що ще має сили, і попливла далі, аби переконати їх, що ніскілечки не виснажена й готова на все. Ісак хоробро плив поруч. Вони були заодно! Вони разом затіяли цю небезпечну гру й не хотіли відступатися. Хоч і розуміли, що відкараскатися від хлопців не вдасться. Врешті, їх витягнули з води у човен. На щастя, Катті дала хлопцям із собою купу пледів, махрових рушників і одяг.

Симона не хотіла вертатися на вечірку. Та й Ісак не палав бажанням вертатися. Він попросив хлопців відвезти їх до Криївки, а усім на вечірці сказати, що виграв Симон.

У Криївці Симон і Ісак хотіли зігрітися. Там було холодно й сиро. Вони запалили стару залізну грубу в кутку і почали скидати з себе пледи, махрові рушники і труси. Їх обвівало гарячим жаром, що пашів із відчинених дверцят груби. Симона стала розтиратися якимось брудним простирадлом. Раптом вона відчула на собі Ісаків погляд. Хлопець побачив, що Симон — дівчина. Симона обернулася до Ісака. У нього був такий ошелешений вигляд, ніби він не йняв віри своїм очам, що побачив те, чого немає на світі. "Хай тобі чорт, — сказав він. — Ти весь час була дівчиною?". "Мене звати Симона", — мовила вона.

У Криївці стало дуже тепло. Вони лягли на допотопну розкладачку. Симоні хотілося сказати Ісаку, що він їй подобається. Але вони лежали й чекали. Невдовзі мало світати.

Тринадцятий розділ

Зранку Симона прокинулася, бо над нею завис Ісак. Дівчині хотілося й далі лежати, притулившись животом до Ісакової спини і переплівши свої ноги з його під старим покривалом, що правило за ковдру. "Ти мені подобаєшся", — призналася дівчина. Він лежав і не ворушився. "Дивачка, — сказав хлопець. — Але ти мені теж подобаєшся. Хоч усе це так химерно". Вони поцілувалися по-справжньому. А потім згадали, що треба йти додому. Піднявшись пагорбом до сміттєзвалища, Симона і Ісак розійшлися.

Вдома дівчина вдягла рожеву сукню, на шию — золоте сердечко, яке подарували бабуся й дідусь, коли вона народилася. Вона взяла коротенькі білі чобітки, напахтилася маминими парфумами та нафарбувала губи.

Потім Симона мусила заспокоювати маму та Інгве. Вони дуже хвилювалися і захвилювалися ще більше, коли Симона розповіла їм, що ночувала в занедбаній шопі разом із хлопцем на ім'я Ісак.

У школі дівчина непомітно зайшла у клас. Уже йшов урок. Плиска нічого не

помітила. Вона стояла спиною до дверей. Біля дошки була Анна, яка показувала своїх паличників. Дівчина щось розповідала про них, а Симона не знала, як звернути на себе увагу.

Вона глянула на Ісака. Він повів бровою, даючи їй знати, що впізнав. Усі решта були спантеличені. Симона стиха кашлянула. Плиска обернулася і зацікавлено обвела її поглядом. Вчителька не могла повірити, що Симон – Симона. Вчителька закричала, що годі вже жартувати.

Анна вийняла з банки свого паличника й посадила його собі на долоню. Той помаленьку подибав по рукаву її сукні. Вчителька крикнула, щоб Анна не говорила. Паличник не втримався на дівчині і опинився на зачісці вчительки. Плиска навіть не скрикнула. Їй мовби відібрало мову. Паличник, що сидів у неї на голові, був схожий на вельми оригінальну приколку. Симона підійшла до Плиски й обережно вийняла з її зачіски паличника. Тоді засунула його в банку, яку Анна поставила на вчительському столі.

Плиска була настільки вражена, що дівчина підійшла й погладила її по щоці. "Можу підтвердити, що вона дівчина", — раптом голосно сказав Ісак. Усі обернулися на нього. Він одразу ж почервонів, як буряк, наче бовкнув щось непристойне. "Дівчина! — обурено скрикнула Катті. — Виходить, я закохалася в дівчину?". І тут уже навіть Плиска всміхнулася.

Вчителька вигнала Симону додому. Тепер дівчина планувала бути слухняною тихою дівчинкою, якої ніхто не помічатиме і якій усі дадуть спокій. Єдине, що її відрізнятиме від інших, то це її незвичне ім'я. Вона йшла додому і думала так, коли раптом їй під ноги стукнуло щось велике й кошлате, що розляглося на ґанку. І це був Кільрой! Дівчина була неймовірно рада. У будинку усі раділи і виявили лиш подряпину на лівому вусі собаки. З ним усе було добре.

Симона скупала Кільроя і добряче нагодувала. Дівчина лягла з собакою на ліжку і заснула. Але й крізь сон чула дідусів співучий голос.

Чотирнадцятий розділ

Симона проспала до самого вечора. Її збудили ввечері, щоб вона трохи поїла. Вночі дівчина побачила, що біля неї сидить дідусь. Він сидів так само, як тоді, коли Симона в дитинстві хворіла на кір. Дівчина крізь сміх розповіла дідусеві все, що сталося від часу їхньої останньої нічної розмови. Вона розповіла про качок, про вечірку в Катті, про те, як я витримала в озері герць із холодом та хвилями, про Ісака, Криївку і про Плиску, що не повірила, що Симона дівчина.

Онука і дідусь згадували багато приємних моментів з дитинства. Дідусь усе не йшов, а потім сказав, що на завтра запросив своїх приятелів, щоб попрощатися. "Ти не можеш померти!" — сказала Симона. "Не побивайся так, любонько моя хороша. Я старий. У мене стомлене й немічне тіло. А крім того мені цікаво, що буде потім. От занудам, мабуть, усе зрозуміло. Або вічний сон, або безсмертя. Але для таких диваків, як ми, ні в чому немає певності. Якби все було зрозуміло й просто, то не було б ніяких диваків. Тоді й Бог був би занудою і тільки те й робив би, що скиглив. Тоді краще б уже

померти. Крий Боже прожити життя занудою!" — говорив дідусь.

У кімнаті стало розвиднятися. Дідусь пішов, а Симона витягла скляну кулю, в яку довго не дивилася. Дівчина побачила всередині світло, там був дідусь, що сидів у саду, де було повно птахів, метеликів і людей. "А далі?" — нетерпляче зашепотіла дівчина і стукнула по кулі. Куля дзенькнула й розкололася на дві безживні половинки.

Гості дідуса почали сходитися о шостій вечора. Дідусь цілий день не вгавав. Він мотався туди-сюди на своєму візку й розпоряджався, як накривати стіл і що подавати з їжі. У нього був свіжий бадьорий вигляд, і він весь час наспівував щось веселеньке. Кожного гостя дідусь зустрічав радісним вигуком і дзвінким цмоканням у щоку. Він лежав у стародавньому ліжку з червоного дерева, яке винесли в сад, під квітучою вишнею.

Симона стояла біля дідусевого ліжка в тій квітчастій шовковій сукні, яку бабуся носила дівчиною. "Любі друзі! — вигукнув дідусь співучим голосом. — Призволяйтеся усмак і будьте як удома, мої славні диваки!". Усі посідали за довгий стіл. Дідусь майже нічого не їв. Лише куштував усього потрошку.

Коли смерклося, загравав оркестр, який дідусь заснував у притулку для старих. Але сьогодні він лише слухав, як грали інші.

Аксельсон прийшов поскаржитися на гармидер, але мама змусила його танцювати. Аксельсон уткнувся головою їй у викот сукні, як утішена дитина.

Згодом дідусь тримав руки Ольги і Симони у своїх долонях. Їх освітлював місяць. Дідусь заплющив очі й відкинув голову на подушки. Він дихав дедалі слабше й слабше, поки й зовсім затих. Симона мовчки схилилася над ним і потерлася своїм носом об його носа — вони завжди так робили.

Стислий переказ по розділах, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу.